

проф.д-р Христо Петрески

ЗАБЛУДА Е ДЕКА ВО ТВОРЕШТВОТО ИМА ЗАБЛУДИ

1.

Што е тоа заблуда и зошто заблуда? Зарем не е сè заблуда што ќе ги изневери преголемите, наивни и нереални очекувања? Тоа може да се нарече и залудна амбициозност, но писателскиот порив, талент, дарба, па и имагинација - не би требало да се сведе и идентификува со заблуда.

Инаку, заблуда е термин и категорија дури и во правото, што ќе рече дека секој има право на заблуда, па таа помалку боли кога е сопствена и само лична.

Заблудите се погрешни претстави за некои појави, процеси, состојби, факти... Всушност, тоа се погрешни (у)верувања дека некои нешта постојат, или дека ќе постојат (како што граѓаните наредени постојат и заведени постојуваат пред шалтерите), што значи дека во стварноста е сосема поинаку. Или, како што вели еден прекрасен графит: во стварноста е реалноста сосема поинаква!

Заблуди има безброј: за човекот и (с)личноста, за предметот и договорот, за заклучоците и разговорот, за темата и мотивот (мотивацијата), за намерата и ползата, за каузата и злоупотребата...

Затоа има и недоразбирања, разочарувања, изневерувања, па и покајувања. Но, помалку боли кога луѓето самите се доведуваат во заблуда, отколку кога ќе дознаат дека некој друг систематски и мудро ги водел и вовел во бездна! Инаку, Бранислав Нушиќ за вистината има речено дека често е непостојана од заблудата.

Гете напишал дека многу е полесно да се разбере заблудата, отколку да се открие вистината. Заблудата лежи на површината и со неа лесно ќе излеземе на крај. Вистината почива во длабочината. Потрагата по неа не е работа за секого.

Јохан Хенрих Песталоци вели: заблудата и неправдата на кралевите се погребуваат заедно со нив, но неправдата на законодавците трае од генерација во генерација.

Мак Шелер пак заклучува дека се боледува насекаде и постојано од иста заблуда, дека духот и идејата поседуваат изворна моќ.

Тин Ујевик пак во Часот на доцните спознавања подвлекува дека треба да се чекаат десет и дваесет и многу повеќе години за да може да се каже: бевме во заблуда! Нас не измамија. Таа далечна мудрост ќе стигне еден ден да нѝ казни пред смртта за цел еден живот со заблуди и пропусти.

Висарион Белински констатира: Најгорчливата вистина е подобра од најслатката заблуда.

Значи, фантазијата, претпоставките, легендите и преданијата - послатки се и попривлечни и од фактите и доказите.

Но, што да рече човекот (случајно пронајден на интернет) кој се вика Олег Заблуда? Тој има име и презиме Заблуда, а можеби постои и некој-а кој-а се вика Заблуда Заблуда, односно Заблуд Заблудо(в)ски или Заблуда Заблудо(в)ска, но во творештвото најголема заблуда е дека има заблуди!

2.

Заблуди има безброј: за храната, заблуди за/на научниците, заблуди за/на војниците, заблуди за/на спортистите, заблуди за/на уметниците, па и за/на писателите...

Пирамидата на заблудите е речиси бесконечна (од детството до смртта). Во зборот заблуда содржани се и зборовите блуд, буда, луда, луд, уд, за, да, аб, блу, лу и други. Како ретко кој друг збор - во зборот заблуда се вгнездени и споени зборови со многу различни конотации и значења, исто како што се присутни и неодминливи и сите животни и работни надежи, планови и проекции од една страна и трауми, кризи и разочарувања од друга страна. Вознеси, имагинации, фантазии, залети, соништа, но и падови, приземјувања, соочувања, рекапитулари, реалности (реалитети)...

Но, творечкиот и креативен чин не е никогаш (в)залуден, па ако сакате и заблуден.

Ако ги нема заблудите, т.е. тие попусти надевања и чекорења, ќе ги нема ни обидите и одот.

Затоа, секој творец, па и писател, исправен и распнат меѓу можностите и намерите, односно вечно поставен и прикleshтен помеѓу мечтите и потенцијалите, останува самиот да ја повлече првата бразда, па и секој ден одново и одново да ја ора својата (не)плодна нива, постојано уверувајќи се и констатирајќи дека ниту секогаш ќе биде прв и единствен, ниту дека некогаш ќе ги изора сите бразди, зашто светот е бесконечно поле - во кое допрва ќе копаат, браздат, ораат и прекопуваат (археолози, истражувачи...) од новите и

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

следни генерации...

Творецот на својата работна маса, или на лепеното и филмско платно, на подиумот и сцената, ги открива и разгрнува своите копнежи, мечти и тајни, но и есенцијата, апстрактот и супстрактот на животот...

Писателот е мисионер и визионер, чија што пот никогаш не паѓа (в)залудно, како што многу одамна имам забележано во една своја песна, туку од секоја солена капка пот наземи, ќе изрти, пркне и ќе се извиши барем една фиданка, која ќе (в)роди најмалку барем еден плод...

НЕКОПИРАТИ

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>